ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการพยาบาลใน ผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง โรงพยาบาลสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสุภาทิพย์ เรือนแสน

ปริญญา

พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. พิกุล นันทชัยพันธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร. นิตยา ภิญโญคำ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

โรคความคันโลหิตสูงเป็นปัญหาหลักอย่างหนึ่งของระบบสุขภาพ การมีความคันโลหิตสูง เป็นระยะเวลานานสามารถนำไปสู่การทำลายอวัยวะต่างๆ และ ทำให้เกิดความเจ็บป่วยหลายอย่าง การพัฒนาระบบบริการที่มีคุณภาพเป็นความจำเป็นสำหรับสถานบริการสุขภาพ การวิจัยปฏิบัติการ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการพยาบาล สำหรับผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูง ณ โรงพยาบาลสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนว ปฏิบัติที่สุภาทิพย์ เรือนแสน และสกาวรัตน์ ต่ายทอง (2551) พัฒนามาจากแนวปฏิบัติการจัดการ ทางการพยาบาลสำหรับโรคความคันโลหิตสูงที่พัฒนาโดยมูลนิธิโรคหัวใจและโรคหลอดเลือดสมอง แห่งออนตาริโอและสมาคมพยาบาลแห่งออนตาริโอ (2005) ร่วมกับหลักฐานเชิงประจักษ์ของการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศในประเทศไทย ผู้ร่วมการศึกษาประกอบค้วยผู้ที่เป็นโรคความคันโลหิตสูงจำนวน 519 คนที่มาใช้บริการ ณ คลินิกโรคความคันโลหิตสูงแผนกผู้ป่วยนอก แบ่งเป็นผู้มาใช้บริการก่อน มีการใช้แนวปฏิบัติ 335 คน และผู้มารับบริการหลังการใช้แนวปฏิบัติ 184 คน กระบวนการใช้แนวปฏิบัติอาศัยกรอบแนวคิดที่เสนอโดยสภาวิจัยด้านสุขภาพและการแพทย์แห่งชาติ (NHMRC, 1999) ของประเทศออสเตรเลีย ประเมินผลลัพธ์จากค่าร้อยละของผู้ที่มีการปฏิบัติตัวถูกต้องและสม่ำเสมอ และร้อยละของผู้ที่ควบคุมความคันโลหิตใด้ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาแสคงถึงประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- กลุ่มผู้ร่วมการศึกษาที่มารับการคูแลก่อนการใช้แนวปฏิบัติที่มีการปฏิบัติตัวถูกต้อง และสม่ำเสมอระดับดีเท่ากับ ร้อยละ 74.33 (249 คน) ในขณะที่กลุ่มที่มารับการคูแลหลังจากมีการ ใช้แนวปฏิบัติ มีเท่ากับร้อยละ 89.13 (164 คน)
- 2. กลุ่มผู้ร่วมการศึกษาที่มารับการดูแลก่อนที่จะมีการใช้แนวปฏิบัติมีผู้ที่ควบคุมความ ดันโลหิตได้เท่ากับ ร้อยละ 46.57 (156 คน) ในขณะที่กลุ่มที่มารับการดูแลหลังการใช้แนวปฏิบัติมี เท่ากับ ร้อยละ 84.78 (156 คน)

ผลการศึกษาครั้งนี้สนับสนุนประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติการจัดการทางการ พยาบาลสำหรับผู้ที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงในโรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่ง ผู้ศึกษาได้เสนอแนะว่า ควรมีการนำแนวปฏิบัติไปใช้อย่างเป็นระบบในโรงพยาบาลอื่นๆ และควรเป็นการศึกษาระยะยาว เพื่อศึกษาวัดผลลัพธ์ด้านอื่นๆ ต่อไป

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Independent Study Title Effectiveness of Implementing Nursing Management Guidelines

Among Persons with Hypertension at Sankamphaeng Hospital,

Chiang Mai Province

Author Mrs. Supatip Raunsan

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Assistant Professor Dr. Pikul Nantachaipan Advisor

Assistant Professor Dr. Nittaya Pinyokum Co-advisor

ABSTRACT

Hypertension is one of the major problems in the healthcare system. Prolonged high blood pressure can lead to organ damage and several illnesses. Development of a quality healthcare delivery system is highly recommended for healthcare facilities. This operational research aimed to study the effectiveness of implementing the Nursing Management Guidelines for Persons with Hypertension (NMGH) at Sankamphaeng hospital, Chiang Mai province. The practice guidelines were developed by Ruansan and Taithong (2008) based on the nursing management guidelines for hypertension developed by the Heart and Stroke Foundation of Ontario and Registered Nurses' Association of Ontario (2005) and the evidence of best practices in Thailand. The study participants consisted of 519 persons with hypertension who visited the hypertension clinic at the outpatient department, 335 before and 184 after the implementation of the guidelines. The process of implementing the guidelines was based on the framework proposed by the National Health and Medical Research Council (NHMRC, 1999). The outcomes were assessed by percentage of persons who performed regular good health behaviors and the percentage of persons who achieved blood pressure control. Data were analyzed using descriptive

statistics. The results of the study revealed the effectiveness of the guidelines implementation as follows.

- 1. The percentage of persons who performed regular good health behaviors among the study participants receiving care before implementing the guidelines was 74.33 % (249 persons) while the percentage among those receiving care after implementing the guidelines was 89.13 % (164 persons).
- 2. The percentage of persons with controlled blood pressure among the study participants receiving care before implementing the guidelines was 46.57 % (156 persons) while the percentage among those who received care after implementing the guidelines was 84.78 % (156 persons).

The findings of this study confirm the effectiveness of implementing the nursing management guidelines for persons with hypertension in a community hospital. The author recommends that the guidelines be systematically implemented in other hospitals and the implementation should be conducted over a long period of time in order to evaluate other outcomes.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved